

Op 31 mei kunnen de Ierse kiezers zich in een referendum uitspreken over het EU-begrotingspact. Alleen in Ierland, waar dit een grondwettelijke verplichting is, wordt dit verdrag aan de kiezers voorgelegd. De rest van de 500 miljoen inwoners van Europa hebben die kans niet. Toch is dit verdrag van grote invloed op de toekomst van Europa en haar inwoners. Het pact verplicht de Europese landen om een zeer scherp bezuinigingsbeleid door te voeren, waardoor de armoede en ellende alleen maar verder toe zullen nemen. Ook ondergraaft dit pact de democratie in Europa nog verder door ongekozen Europese bureaucraten vergaande bevoegdheden te geven over nationaal beleid en de kaders voor het beleid voor de komende jaren nu al onwrikbaar vast te leggen.

In verschillende Europese landen worden daarom acties gevoerd ter ondersteuning van het Ierse NEE. In Nederland is er op woensdag 23 mei om 10 uur een manifestatie bij de Ierse Ambassade op de Scheveningseweg 112 in Den Haag.

Het begrotingspact

Op 2 maart tekenden 25 van de 27 Europese regeringsleiders het begrotingspact, officieel 'Het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de economische en monetaire unie'. De Britse en Tsjechische regering wilden niet meedoen. Normaal gesproken is een EU-verdrag alleen geldig als alle (27) lidstaten meedoen. Maar net als bij de Europese Grondwet – die in 2005 in referenda in Frankrijk en Nederland werd verworpen om een tijdje later met een ander jasje als het Verdrag van Lissabon toch aangenomen te worden – heeft men ook hier een truc bedacht. Het begrotingspact is officieel geen EU-verdrag, maar een verdrag van 25 EU-lidstaten. Verder heeft het alle kenmerken en bevoegdheden van een EU-verdrag. Kortom: het blaft als een hond, het bijt als een hond en het schijt als een hond, maar we noemen het geen hond.

Anorexiapact

De kern van het pact is de regel dat het begrotingstekort van de lidstaten niet meer dan 0,5% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Die 'gouden regel' moeten de lidstaten in hun nationale wetgeving opnemen, bij voorkeur in de grondwet. Op die manier kunnen de neoliberale heemeesters ook over hun graf heen regeren. Als de Europese Commissie in het vervolg vindt dat een van de landen zich niet of niet voldoende aan die gouden regel heeft gehouden, kan het land een boete worden opgelegd tot 0,1% van het BBP, vele honderden miljoenen euro's. Ook afzonderlijke landen kunnen sancties tegen andere landen in werking zetten. Als het ene land van mening is dat een ander land zich niet of niet voldoende aan de regels van het pact houdt, kan het de betrokken lidstaat voor het Europese Hof van Justitie dagen die dan een bindende uitspraak doet en een sanctie oplegt.

Ook voor de staatsschuld kent het pact strenge regels. Als die groter is dan 60% van het BBP moet die volgens een bepaalde formule worden afgebouwd. Ook zijn de lidstaten volgens het pact verplicht om alle belangrijke economische hervormingen die ze van plan zijn door te voeren van tevoren met de Europese instellingen en de andere lidstaten te coördineren.

Het begrotingspact bouwt voort op Europese wetten en regels die de afgelopen tijd al in Europa zijn aangenomen over het economisch bestuur en het verscherpt die. Omdat een verdrag als het eenmaal is vastgelegd slechts met instemming van alle verdragspartners gewijzigd kan worden, legt een verdrag de regels veel sterker vast.

Steun het Ierse nee tegen het begrotingspact!

Contributed by Willem Bos en Herman Michiel*

maandag, 21 mei 2012 - Last Updated dinsdag, 22 mei 2012

Het komt er op neer dat na aanname van dit pact de bewegingsruimte voor afzonderlijke landen als het gaat om hun begroting en economisch beleid minimaal wordt. Overal moet het zelfde anorexiabeleid worden gevoerd. In Griekenland zien we waar dat toe leidt. Dit pact is niet alleen een aanval op de economische en sociale rechten van de bevolking maar ook op de democratische rechten. Op het recht van de bevolking om zelf haar toekomst te mogen en kunnen bepalen. Om zelf haar maatschappij zo in te mogen richten als het haar goeddunkt.

Nog niet beslist

De 25 regeringsleiders hebben het pact in maart ondertekend. Maar daarmee is de zaak gelukkig nog niet beklonken. Ook de parlementen in de verschillende landen moeten er mee instemmen voordat er van ratificatie sprake kan zijn. In Ierland wordt op 31 mei een referendum over het pact gehouden. Een Iers NEE kan het pact niet voor heel Europa tegen houden, want het treedt in werking als 12 landen het geratificeerd hebben.

Maar een Iers NEE, of zelfs een sterke Ierse minderheid tegen het pact, kan wel voor heel Europa een belangrijk signaal zijn. Daarom wordt er vanuit de Europese instellingen en regeringen van alles gedaan om de Ierse burgers tot een JA te bewegen. Daarom is er voor ons alle reden om het Ierse NEE te steunen. Om de verdere afbraak van de economie, van sociale verworvenheden en van de democratie in Europa te helpen voorkomen.

* Willem Bos en Herman Michiel zijn actief in het Comité Ander Europa. Herman Michiel praat ook op de Antikapitalistische Lenteschool van de SAP.